Ч. 44 (14.292). Львів, четвер 27. лютого 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504-060. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Четвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. „ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Уступлення воєводи Костека-Бернацького.

У варшавських ґазетах появилася вістка, яка має всі вигляди імовірности, а саме:

Теперішній поліський воєвода полк. Костек-Бернацький переходить на становище команданта КОП (Корпусу Охорони Пограниччя), командант КОП-у Юр Ґожеховський переходить на емеритуру. Поліським воєводою стає довголітній начальник відділу національних справ у міністерстві внутрішніх справ — п. Сухенек-Сухецький. Хто перейшов би на його надзвичайно відповідальне місце — це ще справа не рішена.

Якщо ця звістка відповідає правді, то слід привитати її остільки, що для Полісся та зміна означає зворот до кращого. Адже п. Сухенек, як людина, що за останніх поверх 10 літ мала стільки до діла з українськими справами і придбала чимале знання фактичних даних, не буде чейже твердити, що на Поліссі живуть 3 відсотки українців, а решта — це племена „тутешніх", „православних" і „віяких".

Димісія совітського посла у Варшаві?

Дістаємо з Варшави дуже цікаву вістку про таємничий виїзд тамошнього совітського посла Давтяна до Москви. Він виїхав буцім то на відпустку, але — з усіми своїми річами, які придбав на буржуйській посаді пол-преда. І яка це відпустка у найгарячішому для дипльоматів часі?! Загально у Варшаві говорять, що п. Давтян більше на своє становище не вернеться, при чому кружляють дві версії, що зрештою собі взаємно не перечать: 1) що польська сторона має до п. Давтяна претенсії за його надто ревне виконування постанов останнього конґресу III. Інтернаціоналу, через що він попадає у колізію з засадою невмішування у внутрішні справи держави і 2) що Москва закидає п. Давтянові занедбання тих самих справ (за мало червоних хустинок появляється на трамваєвих дротах у жидівській дільниці у Варшаві). *По суті* очевидно ніякої зміни не буде.

Військовий переворот у Японії.

Вступ до великої японської акції на азійському континенті.

ЛЬОНДОН, 26. 2. ПАТ. 3.000 вояків 3. полку піхоти, що в складі 1 дивізії мав вирушити до Манджурії і тому дістав муніцію, зробили державний переворот. Під командою сотника Нонака та кількох молодших старшин збунтовані вояки заняли сьогодні досвіта в год. 5·20 резиденцію премієра та міністра внутрішніх справ і команду поліції. Цісарська ґвардія почала бій з революціонерами; проголосили воєнний стан.

Як подає Райтер зі Сінґапуру, там дістали потвердження цих вісток з японського міністерства закордонних справ.

Після перевороту дійшло до поважних заворушень. Біржі у Токіо та Осака замкнені.

ВБИТІ МІНІСТРИ.

ЛЬОНДОН, 26. 2. ПАТ. З цього самого японського джерела довідалися у Сінґапурі, що збунтовані вояки вбили премієра Окаду, міністра фінансів Такагаші та адмірала Саіто; ґенеральний інспектор військового виховання, ґен. Ватанабе, поважно ранений, гр. Макіно та ґен. Сузукі втікли перед напасниками. Міністрові цісарського двору кн. Саіоні та мін. війни ґен. Кавашіма нічого не грозить.

ПЕКІН, 26. 2. ПАТ. З Токіо потверджують чутки про вбивство міністра внутрішніх справ Ґото.

ШАНГАЙ, 26. 2. ПАТ. Дотепер не потвердили вістки про смерть міністра внутр. справ Ґото; говорять, буцімто його та премієра Окаду увязнили бунтівники.

СІНҐАПУР, 26. 2. ПАТ. Райтер подає: Телеграма з японського міністерства закордонних справ потверджує вістку про смерть премієра, міністра фінансів та адмірала Саіто.

ЯПОНІЯ ВІДТЯТА ВІД СВІТУ.

ЛЬОНДОН, 26. 2. ПАТ. Телеґрафічне получення з Токіо перерване.

НЮ ЙОРК, 26. 2. ПАТ. Офіційно ще не потвердили вісток про переворот в Японії, бо телефонічна сполука між Токіо і Сан Франціско перервана. Трансокеанічна служба не може скомунікуватися з почтовим урядом у Токіо; один з урядовців згаданого уряду заявив сьогодні в год. 10.30 (східно-азійський час), що не знати, коли наладнають телефонічну комунікацію знову.

ШАНГАЙ, 26. 2. ПАТ. Тутешній японський консулят заборонив японській пресі розповсюднювати чутки про переворот. Гостра цензура здержує всі вістки з Токіо.

ПРИЧИНИ Й НАСЛІДКИ.

НАНКІН, 26. 2. ПАТ. У Китаю помітне занепокоєння. Як подає Райтер, переворот у Токіо уважають вступом до японської військової акції на більшу скалю на азійському континенті. У китайських кругах добачують ось-які причини перевороту: Японські державні мужі здержували імперіялістичний розгін армії; перед 4 роками не дозволили їй заатакувати СССР, що мав тоді ще малі сили. Китайці бояться, що наслідком переходу влади в руки військових кругів може бути рішуча акція у Китаю, зовнішній Монголії, а навіть на Сибірі. Міністра фінансів вбили мабуть тому, що він не дозволив збільшити кредити на армію та фльоту. Сильний конфлікт між політичними та військовими кругами зазначився ще підчас виборів.

ЛЬОНДОН, 26. 2. ПАТ. Вістки про переворот в Японії сильно занепокоїли тутешні політичні круги. Поважно бояться совітсько-японського зудару.

Проти публіцистичного ґанґстерства.

Впродовж іствування галицько-української преси від „Галицької Зорі" з 1848. р. почавши по сьогоднішній день чимало появилося там статтей і заміток, що торкаються публичних виступів і заяв громадських діячів, з їх відповідним насвітленням і критикою. Щодо цього українська преса не відзначалася надто великою вибагливістю і джентельменством, а проте рідко траплялися надто різкі і некультурні вислови під адресою критикованих осіб. До рідкостей належав такий спосіб полеміки, який вели між собою перед трицятикількома роками на сторінках „Свободи" пок. Вячеслав Будзиновський і на сторінках „Гайдамаків" пок. Михайло Петрицький, що не щадили себе взаємно у закидуванні собі промахів словами, яких ніколи не вживає культурна людина. Велась і ведеться нераз надто різка партійна полеміка, та назагал — як на наші несальонові відносини — вона була втримана у доволі ще можливому тоні. Зовсім щось інакшого було на сторінках *нашої преси за океаном*, де не у всьому привикли до европейських форм товариської чемности і де супроти особисто нелюбого противника і зі сторінок преси пробивається часто публіцистичне ґанґстерство. Тепер воно й у краєвій пресі зачинає виробльоватися. Тут видко „поступ" — на жаль — у відємному значінні.

За час своєї трицятькількалітньої громадської й публіцистичної праці і сам я бачив у нас чимало такого, що з погляду чисто товариської етики не повинно було мати місця. Наше громадянство в оцінці виступів своїх діячів кермувалось нераз дуже неглибокими критеріями. Виною тут був не тільки наш загумінок зі своєрідним духовим підкладом, але *й польська галицька преса*, у першу чергу брукова, що мала чималий вплив на формування світогляду нашого пересічного інтеліґента й півінтеліґента в оцінці політичних подій і діючих осіб. На нашій вулиці радо читали сусідську пресу, що з власних політичних рахунків друкувала ріжні сплетні і наклепи на наших передових людей. Зроджувалося підозрівання й недовіря і противник осягав свою мету. Воно ще залишилось по нинішній день. Цікава річ: у повоєнних часах було вже чимало у нас бойкотів, але бойкотуючи під впливом нераз хибно зрозумілих національних інтересів ріжні польські установи чи державні розпорядки або підприємства, яких не завжди треба би бойкотувати, бойкотується у нас ще найменше ворожу нам — брукову польську пресу!

Очевидно, що до занепаду у нас громадської етики причинилася теж у першій мірі неперебірлива у засобах боротьби *комуністична й комунізуюча преса*. Особливо у народніх масах деяких полос краю ця розхрістана пресова пропаґанда платних висланників червоної Москви зробила справжнє спустошення, передовсім на зрадикалізованому здавна Покутті. Під її впливом захиталась там наша велика селянська товариська культура, — культура, з якої ми могли бути горді і яка була одною з основ нашої новочасної орґанізації і нашого поступу. Через червону пресу сталe доходити й там у низи громадське ґанґстерство.

Слідами ґанґстерів і їх метод ішла теж і наша підпольна *націоналістична преса*. Тут і там

супроводила її зараз і скрита її комуністична совєвиця, у переконанні, що після усунення старих заслужених діячів займуть провідні місця невідповідальні крикуни, як герольди вулиці. І вони разом спричинили нам чимало лиха.

До табору, що з ріжних причин та під ріж- ними гаслами бє тараном у наш найсильніший національний табор — в УНДО, у його провід та його парляментарне представництво, належить і католицька львівська *„Нова Зоря"*. Першу скрип- ку держить головний редактор „Нової Зорі" д-р Осип Назарук, що у своєму житті переходив і мо- жливо ще переходитиме ріжні політичні переміни. Людина ще й нині далеко не зрівноважена, не вважаючи на своїх пятьдесять кілька літ життя. Чоловік безперечно здібний, але неперебірли- вий у засобах боротьби з противником і тим са- мим у наших відносинах, серед мас безкритично- го громадянства, що вірить тому, хто більше кри- чить і голосніше лається, — небезпечний.

Напад на сторінках „Нової Зорі" поведено у першу чергу проти теперішнього голови Укра- їнського Національно-Демократичного Обєднання і Української Парляментарної Репрезентації, по- сла Василя Мудрого. Формальною притокою стала волинська справа.

Редактор д-р Назарук на сторінках редаґова- ного ним органу помістив низку статтей про по- требу створити на терені польського парляменту спільну українську репрезентацію з галичан і во- линяків. Як зазначив опісля у підписаній собою статті, не є він їх автором, але з ними годиться і бере за них цілковиту відповідальність. Річ зро- зуміла, що кожному вільно мати свій погляд на наші політичні концепції й формації. Інакша вже річ, чи вони серед діючих відносин доцільні, себ- то, чи їх можна здійснити без шкоди, а з користю для наших національних інтересів.

Ті статті „Нової Зорі" я читав і можу ска- зати, що їх автор цілковито не рахується з нашою політичною дійсністю у Польщі. Що більше, її навіть не знає, інакше не зробив би таких по- літичних висновків, як це він зробив. Безперечно — і цього ніхто з нас не може оспорювати — що для української справи у Польщі булоб найкра- ще, якщо істнувалаб одноцільна й солідарна українська парляментарна репрезентація з вироб- леною загально-національною програмою і такти- кою. Та воно тепер нереальне, бо неможливе до здійснення. Просто для того, що нинішню галиць- ку парляментарну репрезентацію вибрано вправді на основі виборчої умови з урядом, але голосами наших національно свідомих виборців, як пред- ставників означених українських політичних партій, *без ніяких політичних зобовязань супро- ти уряду*. До польського парляменту ввійшла на- ша галицька репрезентація як самостійний полі- тичний чинник і політичний підмет наших вла- сних національних змагань, а не як предмет в руках чужих національно політичних чинників.

Інакше було на Волині. Тамошнє парлямен- тарне представництво, зложене з недавно натура- лізованих політичних еміґрантів, незвязане нічим з місцевими українськими масами, вийшло з волі волинського воєводи як предмет в його політичних комбінаціях, для переведення не наших націо- нально-політичних цілей та для вигривання його проти нашої суцільно-національної політики в Польщі. У політичній грі є воно *не партнером, а виключно клієнтом* свого патрона, волинського воєводи. Є реґіональною ґрупою, яка давніше входила в склад розвязаного нині Безпартійного Бльоку співпраці з урядом, що в межах Польщі не сягалї своїм зором дальше як по Буг, Припять і т. зв. сокальський кордон, що для нього був не- порушний.

Анальоґію мали ми у соймі з рр. 1922. до 1927. у двох українських соймових уґрупуван- нях. Самостійна українська репрезентація увій- шла до сойму і сенату з північних земель, при чому на Волині не вийшов ні один польський посол ні сенатор. З Галичини ввійшла тоді до сойму пятичленна ґрупа о.Ількова, вибрана при активній допомозі уряду як його клієнт при відо- мому бойкоті виборів загалом українських вибор- ців у Галичині. Не вела вона ніякої української національної політики, як не веде її й нині її пе- реємниця — волинська ґрупа. І нікому з кінцем 1922. р. не прийшло у нас навіть на думку, щоб змагати до злуки обох тих неспівмірних політич- но груп, як політично неспівмірними є й сього- днішні ґрупи — галицька і волинська.

Таке бувало і в нашій історії козацької доби. Були тоді поза Січчю городові козаки й панські озброєні гайдуки, але нікому у тих часах не при- ходило й на думку лучити в одно січове брацтво з городськими козаками чи панськими гайдуками, що виконували лише волю своїх хлібодавців.

Ця якраз їхня політична й ідеольоґічна не- співмірність є й причиною неможливої не то злу- ки, але навіть і доривочної співпраці. Польська соймова більшість уважає українських послів з Волині як свого роду городових козаків, чи радше як своїх гайдуків, що їх роля для хвилевих поль- ських інтересів і рахунків бити тих, що як пар- ляментарний експонент нашого громадянства за- ступають національно-політичні, культурні і го- сподарські інтереси українського народу в Поль- щі. І треба признати, що ролю тих городових ко- заків на терені сойму і в краю вони виконують дуже ревно і совісно під „аплявз" значної части- ни польської соймової більшости й частини поль- ського громадянства.

Те все загально знане кожному, хто слідить за нашим життям у Польщі. Повинна це знати й редакція „Нової Зорі" зі своїм шефом д-ром На- заруком та у волинській справі не друкувати то- го, що друкувала в останніх місяцях, тим більше, що як зазначено в одній із редакційних ноток, д-р Назарук не знає особисто нікого з волинсько- го парляментарного представництва та й незнані йому зовсім волинські відносини. А прецінь про доцільність деяких ходів практичної політики слід писати на підставі знання фактичного мате- ріялу, а не у висліді своєї уяви чи самих теоре- тичних міркувань.

За ціль своїх острілів і напастей взяла ре- дакція „Нової Зорі" і д-р Назарук особу посла Василя Мудрого і то у формі, яка як найменше лицює католицькому часописові. По інформацій- ній статті „Н. Зорі" п. н. „УНО й УНДО" ч. 9. з 6. лютого ц. р., де подано заяву о. сен Лободича у звязку з інтервю пос. Мудрого у львівській „Неділі" з 5. І. ц. р. на тему неможливої злуки галицької репрезентації з волинською і заяву пос. д-ра Волянського, появилася там також стаття д-ра Осипа Назарука в ч. 12. з 16. II. ц. р. п. н. „УНО й УНДО на тлі волинської справи" і його стаття в ч. 14. з 23. II. ц. р. п. н. „Ерема кай анонім". Обі статті писані в тоні й у висловах, що їх ніколи не вживає культурна людина, а тим більше не повинен їх вжити ревний католик, за якого вважає себе п. Назарук. Вони звернені під адресою пос. Мудрого, який відомий з того, що у своїй публичній діяльності ніколи неправдою або інтриґою не воює. В додатку це напасть на глад- кій дорозі, бо представлена там історія вступу обох парляментарних представників УНО до Української Парл. Репрезентації, начеб вони за- стереглись, що свій вступ до УПР узалежнюють від змагань до злуки УПР з волинськими посла- ми, не опирається на фактичному стані. Такого їх застереження у волинській справі і якоїсь за- яви пос. Мудрого щодо цього ніколи не було, як не було досі ніяких розбіжностей на політичному чи особистому тлі між обома партійними ґрупа- ми УПР, що зрештою стверджує її комунікат.

Ближча річева полеміка з д-ром О. Назару- ком недоцільна, а то й неможлива хоч би з огля- ду на форму його виступів, яких зміст ще й не відповідає правді. Ужиті там слова й вислови хай останутся його власністю, яку кожний в неупе- реджених сам належно зуміє оцінити. Від себе додам тільки, що й немилого собі противника культурний чоловік трактує по культурному не лише у чисто приватному житті, але й у публич- них публіцистичних виступах.

Д-р Степан Баран.

Велика господарська нарада у Варшаві.

Як ми вже повідомляли, у Варшаві відбу- деться в днях 28. II.—2. III. ц. р. велика госпо- дарська нарада у президії ради міністрів. Нарада має за завдання обговорити найважніші справи господарської політики та вислухати гадку фа- хівців щодо поодиноких її ділянок. На пленарно- му засіданні 28. II. ц. р. виголосять промови: пре- мєр Косцялковський, мін. скарбу Квятковський, мін. рільництва Понятовський і мін. торговлі Ґурецький.

Дальше йтимуть реферати президента Со- юзу Промислово-Торговельних Палат Кляре..., президента Союзу Хліборобських Палат та Орґа- нізацій Моравського, президента Союзу Банків Фаянса та президента Ремісничих Палат Свє- чинського. Дальше радитимуть чотири комісії, а саме: *І. комісія грошевого ринку і кредиту* (вкла- ди у державних і приватних банках, коротко- чинцевий кредит, екзекуційна процедура, хлі- боробські кредити, довгоречинцевий кредит); *II. комісія публичних обтяжень* (державні обтя..., завдання і засоби територіяльного самоврядуван- ня, обтяження хліборобства, суспільні обезпечен- ня); *III. комісія товарового обороту* а) загранич- ного (політика заграничного обороту, орґаніза- ція й адміністрація заграничного обороту, засоби підсилення вивозу, інші питання заграничної торговлі) і б) внутрішнього (політика й орґаніза- ція внутрішньої торговлі, фінансування обороту, торговельні інвестиції, оборот хліборобськими продуктами, преференції для краєвих сирівців, вишкіл торговельників); *IV. комісія питань при- ватної ініціятиви, рентовности і публичних ін- вестицій* (засоби розбудження приватної ініція- тиви, справа рентовности у господарському жит- ті, публичні інвестиції).

Нараду закінчить 2. III. ц. р. віцепремєр Квятковський окремим рефератом. Нарада ухва- лить резолюції, предложені комісіям.

З українських господарських знавців на ... нараду запрошені: голова РСУК — інж. *Юліян Павликовський*, голова Центросоюзу — сен. *Остап Луцький*, директор „Сільського Господаря" — д-р *Евген Храплівий* та віцепрезидент Львів- ської Хліборобської Палати — *Мирон Луцький*.

Господарські круги привязують поважне значіння до цієї наради, чого доказом підготова поодиноких ґруп делеґатів. І так львівські деле- ґати відбули вже свою окрему нараду 25. II. ц. р., а всі делеґати-хлібороби відбудуть ще окрему нараду у Союзі Хліборобських Палат та Орґаніза- цій 27. II. ц. р. Також наради відбувають делеґати- промисловці, купці, ремісники і т. д.

З нашої кооперації.

ПРОДУКЦІЯ МИЛА ЦЕНТРОСОЮЗУ РОСТЕ.

Що добрий продукт завжди знайде у нас ши- рокий збут і має вигляди найкращого розвитку доказує фабрика мила Центросоюзу. Відколи цей продукт станув щодо своєї якости нарівні найліпших інших фабрикатів, від тоді щорічно поширює свій збут та збільшує аґенди. В 1935 р. збув Центросоюз свого мила до прання на кругло 57 тисяч кільограмів більше, як у 1934 р., себто побільшив свій збут на 10.75%. Таке саме процентове побільшення збуту слідно і при тоа- летовім милі, якого збули на 738 кґ. більше, як у 1934 р. Щодо відборців, то найбільшим відбор- цем у 1935 році, як зрештою і в попереднім була „Народня Торговля", яка продала 65 тисяч кґ. мила Центросоюзу. Дальше в черзі йдуть Пові- тові Союзи Рогатин, Тернопіль та ін. Як щоро- ку, так і цього Центросоюз виплатив своїм чле- нам відповідно до закупів товаровий зворот, я- кий разом вийшов на 12 тисяч кґ. мила вартости понад 14 тис. зол.

НЕДОЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ КООПЕРАЦІЇ НА ВО- ЛИНІ.

В ч. 8. „Госп. Кооп. Часопису" читаємо на цю тему коротку, але дуже вимовну статтю Ю. Во- линця. Наводимо її майже в цілости:

„Від часу, як створили сокальський кордон для волинської кооперації та відділили її від її матірнього пня — якось мало вісток про її долю появляється в нашій пресі. Здавалось би, що во- линська кооперація в нових умовинах під но- вим, хоч і чужим проводом, після ріжних усти... заяв і письменних комунікатів працює спокійно та розвивається свобідно, відповідно до своїх потреб та сил. Але так воно не є. Після тих всі... ударів, що посипались на неї від 1931 р. — сю... ляться свіжі, тільки в зміненому виді. Волин- ський кооператор переніс терпеливо цей тяжкий удар, що стрінув його з кінцем 1934 р., чи на з початком 1935 р., в тій надії, що новий коопе- ративний провід з повним зрозумінням поста- виться до справ української кооперації. Та ... дій завели. Вже на вступі відчув волинський коо- ператор цю різку зміну. Новий Союз не прийняв декларацій приступлення в члени в українській мові, а зажадав їх у польській мові.

Незабаром після цього появився в часописі офіційний комунікат Союзу Рільн. і Зар. Госп. К-в у Варшаві, в якому забезпечувано укра- їнській кооперації повні мовні права як у внутріш- ньому урядуванні, так і в зносинах з Союзом. Та цей комунікат остався тільки паперовою обіц... кою, бо на ділі Союз вже тепер вимагає від ... ведення книговодства на друках польських. Ре- віденти приїзджають до кооперативи для ви... товлення річного звіту і виготовляють на поль- ських друках, бо кажуть, таке зарядження з Вар- шави.

Поревізійні письма дістаємо в польській мо- ві. Притім Союз доручає, щоб кооперативи ... польські декларації приступлення в члени ...

Союз доручає, щоб кооперативи мали польські декларації приступлення в члени. Окр. Союз у Луцьку в своїх обіжниках подає взірці письм до суду про реєстрацію зміни статуту або на замовлення ділових книг до Союзу у Варшаві в польській мові, а для нових кооператив поручає статути в польській мові, бо на інші не хоче дати своєї посвідки. Вибори до Ради Окр. Союзу переведено так, що наша кооперація, хоча чисельно більша, дістала тільки 4 радних на всіх 12. У справі закритих кооператив новий Союз нічого не зробив і те громадське майно дальше марнується, а людність мусить іти по товари до приватника. Думаємо, що Союз вже добре переконався, як ті кооперативи були ведені та чи були причини до їх закриття.

Чиж на те нас приділено до Польського Союзу, щоби польський кооператор мав змогу проводити польонізацію серед української кооперації?"

НАШІ РІЛЬНИЧО-МАШИНОВІ КООПЕРАТИВИ.

Загальна господарська кріза, яка відбилась головно на українському селі, здержала в першу чергу закуп штучних погноїв селянами, а разом з тим і машинізацію нашого сільського господарства, яка почала була ставити у нашім селі свої перші кроки в перших роках післявоєнної доброї господарської коньюнктури. Пропагаторами сільсько-господ. машин по селах були головно кооперативи, при яких творилися т. зв. машинові секції. В 1929 р. було вже 700 таких машинових секцій при українських сільських кооперативах для загального закупу і збуту. Ці секції мали у своїм розпорядженні закуплені кооперативою господарські машини, як трієри, млинки, сівалки, вальці і т. п. і їх визичували поміж членів кооперативи за малою оплатою. Окрім того повстало в 1929 р. шість окремих машинових кооператив, з того пfive у повіті Копичинці й 1 в повіті Теребовля. Господарська кріза, яка застала ці кооперативи ще незакріплені, з досить великими кредитами за машини, відбилася, на жаль, дуже відемно на їх діяльности і сьогодні всі ці кооперативи опинилися в дуже тяжкому положенні. Треба би якнайскорше усунути недомагання, що їх виказують ці кооперативи, щоб не дати пропасти піонірам машинізації нашого сільського господарства.

В. Л.

——o——

Не можна розірвати одної національної ідеї.

Зміст промови посла д-ра Степана Витвицького у соймовій дискусії над буджетом міністерства внутрішніх справ 24-го ц. м.

Забираючи голос у дискусії над буджетом міністерства внутрішніх справ, хочу звернути увагу на справу, що у польсько-українських взаєминах є засаднича:

НЕ ОДИНИЦІ, А НАРІД.

В основі відношення польської сторони до нас лежить трактування нас, як якоїсь механічної групи одиниць, або якихось племінних груп. І тепер п. премієр сформулював національну проблему, як право до збереження одиницями, приналежними до іншої, ніж польська, національности, їх психічних питоменностей, їх обичаїв, мови, чи віроісповідання. Говориться щонайвище про рівність всіх громадян перед правом і зводиться наше життя та його потреби до т. зв. прав людини, вважаючи, що це розвязка національної справи. Не може бути нічого більш нереального, і в такому охопленні справи лежить засадниче непорозуміння.

Ми не є тільки одиницями з деякими особливими психічними питоменностями, але ми є одностайним народом зі своєю історичною минувшиною, зі своєю давньою культурою, своєю традицією і своїм спільним змаганням до тої найвищої мети, до якої змагає кожний нарід. Свою легітимацію, як нарід, беремо з нашої історії, дістали ми її з власних рук нашою збройною боротьбою за волю, а нестертою і найвищою санкцією наших прав є пролита за них кров.

Отже первісною нашою дійсністю є українська нація, як живучий одностайний організм, і кожний з нас, як одиниця, бере свій початок і своє життя з тої великої спільноти. Тому як нарід, а не як одиниці, маємо свої потреби і свої цілі.

Ця основна правда є невідкличною передумовою тривкого взаємного довіря, про яке говорив п. премієр, і нового укладу польсько-українських взаємин.

1914, 1922 та 1936.

Дивна річ, що тієї життєвої дійсности не хоче зрозуміти сучасна політична польська думка у відродженій польській державі. А чейже у передвоєнній польській політичній думці цю концепцію не тільки визнавали, але її навіть реалізували. Дозволю собі пригадати відомий польсько-український компроміс, заключений у березні 1914 р. на терені б. галицького сойму. По думці того компромісу обі сторони добровільно, з власної ініціятиви установили в б. галицькім соймі дві національні курії: польську та українську. Кожна з тих курій мала вибирати своїх членів до Краєвого Виділу, до соймових комісій та до краєвих установ, до яких сойм мав право визначати своїх репрезентантів.

Ще дальше йде закон з дня 22. березня 1922 р. про автономію львівського, тернопільського і станиславівського воєвідства. Цей закон створює орган автономічного устрою — воєвідські соймики, зложені з двох палат, польської та української, та вивіновані доволі широкою законодатною компетенцією (промовець вичисляє ці компетенції).

Той закон прийняв сойм у 1922 р. з власної ініціятиви, недовго після закінчення польсько-української війни, коли настрої українського громадянства супроти польської держави були непримирні і коли ніхто навіть з тої сторони не підносив у тім напрямку відповідного домагання. На основі того закону дістала Річпосполита право до інкорпорації Східної Галичини рішенням Ради Амбасадорів у Парижі дня 14. березня 1923 р. Було це в часі, коли — підкреслюю — інше було відношення українського громадянства до польської держави, ніж сьогодні, коли ми ввійшли в добу позитивізму щодо укладу взаїмного життя. Ми заявили, що для повного розвитку нашого національного життя хочемо дійсного права завідувати своїми власними справами та відповідної належної нам співучасти у правлінні тою територією, яку заселює українська більшість. І коли панове це право нам добровільно признавали у 1914 р. та потім у 1922 р., то тимбільше воно належиться нам сьогодні.

МАСОВА ПРОДУКЦІЯ ПЛЕМЕН.

Виходячи з начеркненої на вступі основної засади, важко говорити про позитивне формування польсько-українських взаємин так довго, як довго чинники державної адміністрації вестимуть політику ампутації нашого одностайного національного організму, змагаючи до відриву від нього поодиноких частин, як це напр. діється з Лемківщиною, на Гуцульщині, на Волині, Поліссю та Холмщині. Державна адміністрація старається продукувати серед нас щораз-то нові племена. Не думаю, що така напряма лінія теперішнього уряду. Однак досі проголошено народини preріжних племен: лемків, гуцулів, волинців, православних, а на самім Поліссі маємо таких племен 4: поліщуків, тутешніх, православних і три відсотки українського населення. До кожного племени прикладається іншу методу правління. Тому є кілька окремих українських політик. Не треба при тому забувати про те, про що згадав щойно посол Сужинський, що навіть поодинокі поліційні органи, поодинокі війти та окремі старости, навіть в одному і тому самому воєвідстві заводять свою окрему політику. Створений тим хаос може легко перерости рахунок і спроможности дотичних ідеольогів та адміністраторів.

ВОЛИНСЬКА СИСТЕМА.

Окрему главу в цій справі творить т. зв. волинський режім. А саме за Сокалем, на Бузі, поставлено кільчастий дріт між одною і другою частиною українського народу, щоби через ті перегороди не могла перейти спільна організація національного життя. Зате з легкістю дістаються туди інші гасла, інші організації, які находять для себе почву добре приготовану волинськими методами правління. Щоби мене не посудив ніхто в якомусь упередженні у тій матерії покличуся на промову сен. Радзівіла. Стверджуючи непересічний талант і роботящість української людности Волині, сен. Радзівіл доказав, що теперішні методи правління на Волині є змарнуванням визначних здібностей волиняків та що т. зв. сокальський кордон є фікцією. Тому треба радикально змінити тамошній політичний режім. Анальогічні тенденції виявляє адміністрація Полісся і Холмщини. Вважаємо, що справа дозріла до того, щоби призадуматися над ревізією т. зв. волинського експерименту та йому подібних. Повторяємо не від нині, що треба усунути штучні запори, які розділюють частини того самого народу, та обняти одною системою правління цілу територію, заселену українським народом, **бо ніяка сила не зуміє розірвати одної живої національної ідеї.** Не дамось ніколи розділитись на якісь чужі собі племена, бо хоч як болюча сучасна дійсність, — **почуваємось усі,** денебудь живе український нарід, **одною нерозривною цілістю.**

У площині польсько-українських взаємин стараємось відшукати місця, на яких польська державна рація покривається з українською національною рацією, але ця польська державна рація не може спиратися на гуцулів, лемків, поліщуків, волинців, тільки на **одностайному українському народі.**

ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ, ЯК ЧИННИК АСИМІЛЯЦІЇ.

Не менше рішуче мусимо протиставитись штучній національній асиміляції, яку проводить у деяких випадках державна адміністрація. Знаю випадок, що 3/4 частини мешканців громади перейшло на латинський обряд за обітницю парцеляції землі між них, а оставша при своїй національності українська людність, без огляду на виграні спори у ріжних судових та адміністраційних інстанціях, не може відбувати у своїй церкві богослуження. Є нoторійною річчю, що від державних і самоуправних службовиків або кандидатів на такі становища вимагається зміни релігії. Не менш мусимо протиставитися тому, щоби шкільництво було трактоване як знаряддя винародовлювання нас. Кожний нарід мусить відчувати як найбільшу ганьбу, коли його дітям відібрали змогу вчитися в матірній мові. Згадаю лише про страшні наслідки кольонізації, яка відбирає українському рільникові підставу його життя та вганяє його в обійми розпуки.

УКРАЇНСЬКА ОРҐАНІЧНА ПРАЦЯ І ЇЇ ТРУДНОЩІ.

Тій правді, що ми є народом, дали ми в останньому часі ще одно свідоцтво. Оце зуміли ми двигнути з повоєнної руїни нове збірне життя, яке розбудовуємо серед найтрудніших умовин. Це наші освітні, кооперативні, спортові і суспільні організації. На цім відтинку маємо тільки одно домагання, щоби, якщо державна адміністрація не схоче підтримувати цієї творчої праці, то щоби принайменше її не припиняла та створених нами господарських і культурних здобутків не нівечила. Маємо в краю чимало безпідставно розвязаних читалень Просвіти. Дотичні рекурси від років лежать неполагоджені у міністерстві внутрішніх справ. У численних випадках адміністраційна влада не дозволила

на основування садків для передшкільної дітвори, або такі садки розвязувала. Діяльність спортових і гімнастичних товариств зустрічається з найбільшими труднощами, напр. у ліськім повіті не дозволяється зовсім на засновування таких організацій. Не говорю вже про ті репресії, які прикладається до української кооперації на Волині. На терені 3-х південно-східних воєвідств старости деяких повітів стали на широку скалю організувати молочарську продукцію, якої метою є хіба знищення вже істнуючих дотичних українських організацій. Таким чином державна адміністрація в часі щораз більше зростаючої нужди протиставиться господарській самопомочі населення і має своєю ціллю хіба тільки більше поглиблення господарської кризи села.

Знаю акти, якими адміністрація поборює український протиалькогольний рух, хоча не ставить ніяких перешкод для подібного руху польським організаціям. Не вдаюсь у вичислення інших безчисленних подібних випадків.

ХТО ПОБОРЮЄ ТА ХТО ПІДПОМАГАЄ КОМУНІЗМ?

Пан міністер внутрішніх справ присвятив значну частину своїх промов комуністичній роботі. У боротьбі з тою акцією стоїмо на найбільш висуненім фронті. Одначе волинська система і репресії адміністраційних властей не тільки утруднюють нам цю боротьбу, але ще успішно, хоча несвідомо спомагають комуністичну акцію.

ТІ, ЩО ПРАВЛЯТЬ САМОУПРАВОЮ.

Найзагальніше торкнуся ще справи територіяльної самоуправи. Навіть у рямках значно обмеженої компетенції самоуправи, люди не правлять собою, тільки виконують прикази згори. Деякі з них раді тому, що хтось їм щось приказав і що хтось, а не вони, несе за те відповідальність. Є це самоуправа людей з завязаними очима і завязаною совістю.

Наслідком заведення збірних громад, що охоплюють кільканацять громад, нераз значно віддалених від осередка, утруднено населенню безпосередній звязок з місцевою адміністрацією, виставлено його на страту часу і значні кошти. Створено ще одну клясу бюрократії, назначуючи на становища в органах самоуправи людей які нічим не є звязані з громадою. Це зони фактично правлять самоуправою, а населення тільки несе непомірні кошти їх удержання. Новий устрій самоуправи відсунув український чинник від тої царини публичного життя. Боротьба українських виборчих організацій за вдобуття місць у самоуправі кінчилась для них заправила програною. Коли у громаді напр. в деяких повітах було хочби 10 прц. польської людности, то вона мусіла дістати у громадській раді більшість, і солтисом а опісля війтом, міг стати тільки поляк. Колиж знайшлась десь виїмково більшість для вибору незалежного українця, солтисом чи війтом, то він опинювався перед непереможними труднощами, які унеможливлювали почати урядування. Наслідком такої поведінки нема ні одної повітової ради ані одного повітового виділу з українською більшістю. Коли автономічний закон з 1922 р. передбачував вибір 50 членів української курії і 50 членів польської курії у львівському воєвідстві, то тепер українська людність Галичини не є в силі вибрати ані одного свого представника до самоуправної воєвідської ради! Одиноким виходом з цього положення є новелізація закону з 23. березня 1923 р. про територіяльну самоуправу і переведення нових самоуправних виборів. Зменшування і непошанування наших мовних прав у публичнім житті, та зокрема у самоуправі було вже подрібно нами обговорене.

ДОСІ НІЯКА ПОПРАВА.

Я згадав тільки про найважніші справи. Ресумуючи треба ствердити, що у політиці супроти українського народу не настала мійже ніяка поправа.

Слова п. премієра про добру волю вітаємо, як промінь серед темноти. Знаємо рішучість і глибоке почуття слушности п. міністра внутрішніх справ і хочемо вірити, що внутрішня політика ввійде на новий шлях супроти українського народу.

Перед привернениям автономії Катальонії.

МАДРИД, 26. 2. ПАТ. Згідно з вістками з достовірних джерел Компаніс та інші катальонські діячі в розмові з премієром Азаною заявили, що необхідно привернути катальонцям привілеї, що їм належаться на підставі катальонського статуту.

Форма, що вдоволяє катальонців, така: Компаніса заіменують генеральним губернатором Катальонії і провідником катальонського хенералідад (уряду), замість Хуана Молеса, що тепер сповняє цю функцію. Тому, що провідник хенералідада особисто вибирає інших членів, Компаніс покличе на те становище давніх членів, що їх після революції в 1934. р. усунули. Еспанський уряд предложив постійній делегації кортезів проект закону, що уповажнив би катальонський сойм повернути до праці, вибрати предсідника та покликати до життя хенералідада. Завтра постійна делегація видасть рішення у цій справі.

ПРОГРАМА ЕСПАНСЬКОЇ ЗАКОРДОННОЇ ПОЛІТИКИ.

МАДРИД, 26. 2. ПАТ. Міністер закордонних справ Барсія заявив представникам преси: Еспанський уряд вестиме політику збереження мира у рамах пакту Ліґи Націй та виконає його постанови у порозумінні з державами, що також його придержуються.

700 ВЯЗНІВ НА ВОЛЮ.

МАДРИД, 26. 2. ПАТ. Військова влада у Севілі рішила випустити 700 вязнів, засуджених воєнними судами після жовтневої революції 1934 р.

Збірка на цілі Товариства „Відродження".

На основі дозволу Львівського Городського Старости з дня 7. січня 1936. р. Ч. Б. П. 4/166/квест/36. Головна Рада Українського Протиалькогольного Товариства „Відродження" перевела в дні 9. лютого на терені міста Львова під усіма церквами та українськими установами збірку до замкнених пушок, яка дала загальну квоту зібраних грошей: 335.29 зол. Всю зібрану квоту Головна Рада вжила на ведення своєї діяльности. З чистого доходу в квоті 305.29 приділено 300 зол. на покриття коштів друкування журналу „Відродження" і кишеневого календарика „Відродження" на 1936. рік. Решту 5.29 зол. вжито на канцелярійні видатки. Коштів переведення збірки було: 30.— зол.

Головна Рада „Відродження" дякує всім П. Т. Жертводавцям та вокрема всім П. Т. Збірщикам — українській студентській і ремісничій молоді за поміч у переведенні збірки.

ЗА ГОЛОВНУ РАДУ Т-ВА „ВІДРОДЖЕННЯ":

Інж. Іван Прокопів, заст. голови.

Іван Костюк, секретар.

—o—

С. СЕВЕРИНА ЧОВВ. 7)

МІЖ ЗЕМЛЯКАМИ ЗА ОКЕАНОМ.

Як наші люди доходять до маєтку. — Успіх вистави. — Думка заснувати музей.

Фармер порадив оглянути кілька фарм, щоб у краю розповісти про їх життя. Бере мене на своє авто і їдемо. Є ріжні фарми. Вибираю курячу. Заїжджаю на подвіря. Виходять старші люди — чоловік і жінка. Витаюся з ними й відразу кажу, за чим я приїхала. Велике подвіря загороджене високою сіткою. Входжу до кімнати з маленькими, чорноокими курятками. Їх тримають у чистій кімнаті з центральним огріванням, цілу ніч світять електрику, щоб не скупчувалися і не душилися.

Заки ввійшов до курок, господар стукає тричі. Кури стоять на „позір". „Чому стукаєте, коли входите до середини?" „Кури не люблять, як хтось входить несподівано, вони підлітають угору й наслідком того повстає страшна курява, що запорошує очі. „Навіть кури в Америці домагаються панської поведінки" — каже. „У нас усе не таке, як у краю" — була відповідь.

Спішуся, щоб оглянути фарму з коровами. Тут щось інше. Хата мурована, великі стайні, шпихлірі на збіжжя й кукурудзу. Пізнати добробут. Фармер має двіста акрів прегарно управленої землі, 20 коров. Стайні модерні, з вікнами, мають досить повітря, всюди чисто. Окремий будинок призначений на молоко; тут є ледівня, молочарські машини. У стайні бачила я, як малі котенята хлептали свіже молочко з мисочки. Всім тут гарно жити, навіть котикам. „Як ви дійшли до такого маєтку?" — питаю. „Працею рук. До Америки приїхав без нічого, мав два доляри, як опинився в Ню Йорку. Служив, складав гріш до гроша, не пив, не курив, пізнав добру, ощадну дівчину, ми одружилися і помало дійшли до маєтку. Тепер читаємо господарські часописи, книжки й Богу дякувати, маємо самі добробут і памятаємо про рідню в краю, про Рідну Школу, а як буде треба й більшої жертви — певно не пожалуємо нічого". „Чи читаєте українські часописи?" „Читаю „Свободу", „Америку"; цікавлюся подіями у краю, слідкую за тим, що діється на Великій Україні. Тепер лекше стало на душі, бо американські часописи почали цікавитись Україною, всі заговорили про кривду, яку заподівають московські большевики нашому народові".

Третього дня рішили мене відвезти автом з Чеслпік до Джерзи Сіті. Їзда автом краща, як залізницею, можу приглянутися околицям і ввесь час віддихати свіжим повітрям. Їдемо пять годин. Переїхали три стейти, міста, фарми. Поля овочевих дерев, переважно яблінок у рожевому цвіті, манили око й заповідали урожай на овочі. Вечором дома застала я велику почту з краю. З манастиря взивають до повороту, до давньої буденної роботи, а тут мені всміхається поїздка до Канади. Покищо нема мови про поворот. Маю визначений речинець вистави у Філядельфії, куди мушу їхати.

8-го травня кидаю Джерзи Сіті, прощаю дім п-ва Лотовичів і вполудне я вже у Філядельфії. Виставою тут я не журилася. Всім занявся д-р Галан.

Першого дня відвідав виставу Преосв. Богачевський, другого появилася в „Америці" симпатична рецензія. Ось кілька місць з тої рецензії: „Враження велике, дуже велике. Вистава перейшла всі сподівання. Це руками нашого жіноцтва виписана колишня слава й висока культура нашого народу. Оглядаючи виставу, хочеться закликати, що це хіба забрані у неволю троянські княжни під проводом царівни Касандри вигаптували й вимережали убори для жінок грецьких переможців. Це мітична Фільомена голкою й ниткою виписала свою долю і не тільки своїй сестрі, але й цілому світові дає прочитати про народню кривду"...

На цій виставі зродилася думка у Преосв. Богачевського заснувати український музей. Я незвичайно зраділа. Те, про що я сміла тільки мріяти, може незабаром здійснитись. Цілому світові хотіла кричати: **За океаном повстане український музей!** За кілька днів мав відбутися у Філядельфії зїзд Українських Січових Стрільців. Приїхав туди і д-р Мишуга. Ділюся з ним цею вісткою. Втішився нею не менше від мене.

Кожний день, перебутий у Філядельфії, приносив щось нове, дні минали на відвідинах, вечорі просиджувала я на виставі. Кожного дня коло шестої години сходилися на дижур старші пані, студентки університету й середніх шкіл. Були серед них молоденька артистка Нагірна, що її образи висіли на виставі. Інші земляки приходили кожного вечора; щось їх сюди притягало, признавалися, що не могли всидіти в хаті. На тижні відбувся відчит про народнє мистецтво. Гостей було досить, хоч деякі мешкали далеко за містом.

Деяких моментів не можу поминути. Сиджу в просторій кімнаті „Народнього Дому". На салю входить гурток хлопців, усі чистенько убрані, ступають тихо, приглядаються вишивкам. Хлопцями проводить старший мужчина. „Хто ж ці хлопці?" — питаюся. Це пластуни під проводом п. Рибака. Не знаю, що ті діти думали, але мені здавалося, що одяги порушилися, що оживають, що над ними злинули духи творців і радіють на другій півкулі...

Скоро минали дні у Філядельфії, жаль було прощатися, а ще більше у нікого не було охоти розбирати виставу. „Здається нам, що ховаємо когось до гробу" — казали пані, пакуючи вишивки.

Мене відвозять на залізничий двірець.

(Далі буде.)

З організаційного руху.

Повітовий Народній Зїзд УНДО в Ліську.

При участи численних членів УНДО в ліському повіті відбувся 18. лютого ц. р. Повітовий Народній Зїзд під проводом о. декана *Стеранки*. Політичний реферат виголосив Ол. Гладишовський. По переведеній дискусії, в якій більшість присутніх забирала голос, головно селяни в справі лемківського букваря, одноголосно принято такі резолюції: 1) Збори висказують повне довіря та признання для проводу УНДО та УПР. 2) Збори домагаються виконання в найближчому часі домагань, які зголосила УПР до польського уряду, бо без цього не може бути балачки про нормалізацію польсько-українських взаємин. 3) Збори стверджують, що ведена офіціяльними чинниками акція на терені ліського повіту за прилученням цього повіту до Лемківщини донині не тільки не припинилась, але навпаки — її ведуть далі, хоч скрито, зате послідовно. Збори домагаються від УПР рішучих кроків перед міродатними чинниками, щоб цій роботі місцевих офіціяльних чинників уже раз зробити кінець. З не меншою рішучістю домагаються Збори усунення т. зв. лемківського букваря зі шкіл нашого повіту, який проти волі і протестів батьків перед шкільним інспектором у Сяноці вводять до науки по наших школах. 4) Збори протестують проти намаганого прилучення ліського повіту до лемківської апостольської адміністрації, заявляючи тверде та рішуче бажання лишитись і надальше у звязку з перемиською дієцезією. 5) Збори просять УПР поробити заходи у справі відновлення окружного суду в Сяноці та прилучення його до львівської апеляції.

Дуже оживлена дискусія йшла головно на тему нормалізації польсько-українських відносин, що в умовинах ліського повіту приймає специфічну закраску з огляду на присутність у повіті того чинника, що несе повну відповідальність за провал кандидатури українського посла до сойму.

Вибрано новий Повітовий Народній Комітет у такому складі: голова Олександер Гладишовський, заст. голови о. декан О. Стеранка, секретар д-р Яросевич Орест, члени: о. П. Мазяр, о. В. Кончило, господар Мих. Сиванич, директор Савула Степан, господар Лешеґа Ізидор, господар Андрій Добрянський, о. Т. Хомко, д-р Березка і д-р Приставш, оба з Устрік Долішніх.

Присутні з вдоволенням приняли до відома факт оснування районового Народнього Комітету в Устріках Долішніх та поглиблення нашої орґанізації в цій окрузі, яка донедавна була тереном всяких експериментів, ведених і своїми і чужими невідповідальними чинниками.

Проти метод „Нової Зорі“.

Рішення Української Парляментарної Репрезентації з дня 25. лютого 1936 р.

Українська Парляментарна Репрезентація на своєму засіданні дня 25. лютого ц. р., зазнайомившись зі змістом статті в „Новій Зорі“ ч. 9 (908) з 6. лютого ц. р. п. н. „УНО й УНДО“ і статтей у „Новій Зорі“ ч. 12 (911) з 16. лютого ц. р. п. н. „УНО й УНДО на тлі волинської справи“ та в ч. 14 (913) з 23. лютого ц. р. п. н. „Ерема кай анонімa“, стверджує:

1) Що неправдивою є подана там відомість, начеб пос. Василь Мудрий заявив представникам УНО пос. д-рові І. Волянському і сен. о. Р. Лободичеві, що УНДО змагатиме до обєднання з теперішніми послами Волині та що тільки на основі цієї заяви посла В. Мудрого як голови УНДО обі згадані представники УНО вступили до спільної з УНДО-м Української Парл. Репрезентації. Зате правдою є, що пос. д-р І. Волянський і сен. о. Р. Лободич зголосили своє вступлення до неї не як госпітанти, а як звичайні члени на підставі засади клюбової солідарности без повищого застереження, застерігаючи собі свобідну руку тільки у справах, що випливають з програмових ріжниць між УНДО-м та УНО-м і не мають загально-національного характеру.

2) Стверджуючи дальше повну солідарність усіх членів УПР у їх дотеперішніх парляментарних виступах, заявляє, що на парляментарній арені не було досі ніяких розходжень між обома партійними ґрупами, що входять у склад УПР щодо політичної діяльности і виступів УПР та її проводу.

3) Стверджуючи врешті правдивість висказів посла В. Мудрого в його інтервю у львівській „Неділі“ ч. 1. з 5. січня ц. р. про висилку головою УНО послом д-ром І. Волянським листовного спростування до редакції „Нової Зорі“ про відношення парляментарних членів УНО до УПР з приводу волинської справи, якого редакція „Нової Зорі“ не помістила, заявляє, що пос. В. Мудрий у цілій своїй дотеперішній громадянській і зокрема політичній діяльности кермувався завжди особистою отвертістю і правдою. Зокрема УПР відпирає якнайрішучіше всі напасти д-ра Осипа Назарука у згаданих статтях на посла В. Мудрого, як оперті на неправді.

(—) Володимир Целевич,
(—) інж. Юліян Павликовський,
(—) Остап Луцький,
заступники голови.
(—) Дмитро Великанович,
секретар.

Італійська нота.

РИМ, 26. 2 ПАТ. Італійський амбасадор у Льондоні зложив сьогодні в Форін Офіс ноту такого змісту: Італійський уряд стверджує дотично рішення англійського уряду з 14. лютого ц. р., що англійський уряд не подав ніякого арґументу у відповіді на завваги італійського уряду в справі меморіялу Вел. Британії з 23. січня ц. р. Тому італійський уряд і надалі вдержує своє становище в справі морського порозуміння на Середземному Морі. Італія застерігає собі право відновити це питання, коли уважатиме це за відповідне. Подібну ноту дістав французький уряд.

ІТАЛІЯ ВИЯСНЮЄ.

РИМ, 26. 2. ПАТ. Міністерство преси та пропаґанди заявило, що минулої осені італійський уряд скріпив залоги у Киренаїці (на єгипетському кордоні) на те, щоб забезпечитися від повстання туземців.

За вирівнання цін.

Промова міністра промислу і торговлі.

У вівторок радив сойм над буджетом державних монополів і над буджетом міністерства промислу та торговлі.

Референт монополів пос. Гуттен-Чапський подав, що консумція спирту в Польщі скромна: на кожного мешканця припадає 0.8 літри на рік (пива 5.3 літри, вина 0.1 літри). При цій нагоді референт згадав, що в Польщі є ледви 26.000 самоходів, коли бензини вистарчилоб для около 50.000. Зате Німеччина має понад 900.000 самоходів. Збільшення самоходів у Польщі звязане з життевою стопою. Удержання самоходу коштує місячно 200—300 золотих. На такий видаток може дозволити собі небагато осіб.

Ціна сірників за висока. Умова зі спілкою значно обмежує вплив уряду на ціну сірників.

Щодо запальничок, то від квітня до 1. листопада 1935. остемпльовано ледви 90 штук (в обороті є понад 1 міліон). Останній декрет президента розвяже питання запальничок. У дискусії над монополями від УПР промовляв пос. **д-р Р. Перфецький**, що підніс необхідність дальшої знижки цін білої і сірої соли та виступив проти посередництва т. зв. вільних складів соли у Сх. Галичині. Треба теж обнизити ціну спірту.

Референт буджету міністерства промислу і торговлі пос. Совінський зазначив, що від низки літ природний приріст населення значно випереджує приріст засобів екзистенції. Цей приріст засобів екзистенції слід скріпити. Вступом до вирівнання консумції в Польщі мусить бути постепенне і пляново реалізоване змагання до вирівнання цін. Обговорюючи все те, що впливає на ціни, референт стверджує велике марнотравство матеріялів Польщі. Обнижка коштів продукції дасть безсумнівно кращі висліди, ніж механічні обкроювання вниз, що знеохочують працівників і обнижують мітоту ринку. Всякі спроби, що облекшують самовистарчальність є оборонною необхідністю. Одначе перехід від закордонних сирівців до краєвих повинен відбуватися еволюційним шляхом.

При кінці пос. Совінський заявив, що є прихильником поміркованого державного інтервенціонізму і схиляється до погляду, що акція унешкідливлення картелів, які заморожують ціни

Гостра промова сен. Козловського.

Недобір буджету 90 міліонів зол.

Підчас нарад буджетової комісії сенату колишній премієр Козловський виголосив довшу промову у вівторок 24. лютого ц. р. реферуючи буджет. Ствердив, що публичний гріш видається з легким серцем не завжди на потрібні цілі. Як доказ наводить будову залізниці на „Каспровий верх“. Боротьба уряду з картелями не осягнула цілі. Великі картелі істнують далі, знижки цін не відчуває зовсім консумент. Виступив проти вивозу, до якого доплачується премії. Господарка в державних лісах погана. Держава повинна обмежити свої функції і перекинути обовязки на самоуправу. Клясичним прикладом переросту державних функцій є суспільні обезпечальні, які нічого не дають обезпеченому. Гостро виступив проти етатизму і ствердив, що недобір буджету сягає 90 міліонів зол.

Після оживленої дискусії промовляв міністер скарбу Квятковський доказуючи, що буджет є зрівноважений.

Дальші успіхи абісинських партизанів.

ВАРШАВА, 26. 2. ПАТ. Англійські та німецькі джерела згідно подають, що 24. ц. м. відділи раса Імру заатакували італійські війська на північ від Аксум, в напрямі Адуї. Бій тревав лише кілька годин; вечором його перервали. Відділам раса Імру прийшли в поміч відділи раса Касси. У цій боротьбі, згідно з вістками з Адіс Абеби, італійські війська втратили 256 вбитих, абісинці — 40.

Минулого тижня підчас акції раса Імру полягло 728 італійських вояків. Як подає Райтер, абісинці захопили чималі припаси амуніції, зброї та виряду; втратили всього 2-х убитих та 4 ранених. Французькі джерела описують абісинський наступ під Рама; італійці залишили свої становища та висадили їх у повітря.

АДІС АБЕБА, 26. 2. ПАТ. Абісинський комунікат подає, що сильні відділи раса Аєлю висадили в повітря склад муніції італійської станиці Умтаґер над рікою Сетіт. Крім того знищили 4 великі склади харчів і военних матеріялів.

ПРОТИІТАЛІЙСЬКЕ ПОВСТАННЯ.

ВАРШАВА, 26. 2. ПАТ. По Адіс Абебі кружляють чутки, буцімто цивільне населення місцевости Рама, на вістку, що надходять абісинські війська, підняло повстання, повбивало частину залоги та підпалило склади муніції.

КРІСОВОЮ КУЛЕЮ ЗІСТРІЛИЛИ ЛІТАК.

ВАРШАВА, 26. 2. ПАТ. Як подає Райтер, підчас боїв у провінції Валькаіт, один з абісинських вождів зістрілив з кріса італійський літак; залога з 3 летунів згинула. Від початку війни впало на абісинську територію 17 італійських літаків. Підчас одного з недавніх абісинських випадів пожежа на італійському летунському майдані знищила 5 літаків.

ІТАЛІЙЦІ ЗАПЕРЕЧУЮТЬ.

РИМ, 26. 2. ПАТ. Стефані твердить, що чутки про перемогу раса Касси у Тембієн фальшиві; останніми часами були там хіба зудари стеж. „Джіорнале д'Італія“ заперечує буцім то 1. італійський корпус заняв Амба Алядзі.

БУНТ РАСА КАССИ?

РИМ, 26. 2. ПАТ. Як подає Стефані з Джібуті, рас Касса, що як нащадок династії Шоя має претенсії до абісинського престола, збунтувався проти неґуса та потягнув за собою ще кількох вождів, м. ін. раса Сеюма.

цілтиву та втримують тверді ціни на високому рівні, не є скінчена і завжди буде актуальна.

Опісля промовляв міністер промислу і торговлі ген. Гурецький. Обговорив господарське положення у світі і в Польщі. Підкреслив, що в 1935 р. міжнародне господарське положення покращало незначно. Зате в Польщі в 1935 р. можна було запримітити постійну поправу господарського положення, яке почалося на переломі 1933/34 р. Промислові інвестиції зростають, збут промислових виробів на селі поширюється. Зріст безробіття припинено і тому зростають заробітні ціни. Довше спинився над акцією уряду у справі обнижки картелевих цін. Ствердив, що промислові ціни в Польщі мусять бути низькі, бо життева стопа населення дуже низька. Закінчив свою промову заявою, що буде змагати до зависіння торговельних оборотів з закордоном і щоб Польща мала додатне сальдо, бо це має значіння для платничого біляноу.

Опісля почалася оживлена дискусія, в якій дійшло до інциденту між пос. Войцеховським і колишнім міністром Райхманом. Цей інцидент розгляне маршалківський суд.

Німеччина і морська конференція.

ЛЬОНДОН, 26. 2. ПАТ. Міністер Іден приняв учора німецького амбасадора, а англійський морський експерт — німецького аташе. Авас подав здогади, що британійський уряд намагається втягнути Німеччину до морського порозуміння 4-ох великодержав, а принаймеше намовити її, визнати постанови того порозуміння.

„Зміна становища" Італії та Німеччини.

ЛЬОНДОН, 26. 2. ПАТ. Як повідомляє Райтер з Риму, там загально думають, що останні розмови амбасадора Німеччини, фон Гасселя з Мусоліні відносились виключно до справи французько-совітського пакту. У Льондоні думають, що на випадок ратифікації пакту наступить зміна становища Італії й Німеччини; ходило про унеоважнення льокарнеського пакту. Італійські круги уважають такі коментарі Льондону безосновними.

Франція уступає перед сирійським націоналізмом.

ДАМАСК, 26. 2. ПАТ. Новий сирійський уряд обняв владу. Французький високий комісар заявив письменно голові сирійської національної ради, що Франція шанує національні змагання сирійців. Уважає, що легко булоб заключити між Францією та Сирією подібну умову, як між Англією та Іраком, що дозволилоб Сирії вступити до Ліґи Націй. Учасників маніфестацій звільнять, їхні справи розглянуть у ліберальному дусі.

А ТИМАСОМ...

ЄРУСАЛИМ, 26. 2. ПАТ. У Дамаску прийшло знову до зударів між демонстрантами і військом; 4 ранили, багатьох арештували.

Французький уряд не піддержить ратифікації пакту зі СССР питанням довіря.

ПАРИЖ, 26. 2. ПАТ. До преси дісталися вістки, що уряд ані премієр не поставлять питання довіря при голосуванні над ратифікацією пакту. Як здогадується „Ле Жур", совітський амбасадор Патьомкін висловив з цього приводу здивування підчас розмови з прем. Фляндeном. — На вчорашньому засіданні палати послів промовляли в обороні пакту з СССР предсідник ком. с. закордонних справ, соціяліст-радикал Бастід та мін. Фляндeн.

МІНІСТРИ ПРОТИ ЛІВОЇ ПОЛІТИКИ.

ПАРИЖ, 26. 2. ПАТ. Деякі часописи подають, що на вчорашньому засіданні кабінету висловив міністер Ніколь занепокоєння з приводу останньої промови премієра, у якій ліва преса добачує заповідження ще більш лівого курсу.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Італія скріплює залоги, Єгипет демобілізує. Італія скріплює острови Додеканез на Середземному Морю. Залога острова Лерос збільшилася до 18.000 людей. В пристані Лерос стоїть 6 контрторпедовців і 10 інших морських одиниць. — В Єгипті уряд звільняє 1. березня около 4000 вояків, яких задержав був при службі з огляду на напружену міжнародню ситуацію, хоч вони вислужили вже 5 літ.

Економічна Рада Малої Антанти почала вчора працювати над налагдженням чесько-румунських та чесько-югословянських торговельних взаємин.

ТАСС заперечив чутки, буцімто СССР готовий подарувати Абісинії більшу скількість збіжа.

Грецький парлямент збирається 2. березня; преса привязує чималу вагу до промови, що її має відчитати король.

Бувший еспанський король Альфонс XIII. їде завтра до Льондону, щоб відвідати короля Едварда VIII.

Конгрес бельгійської соціялістичної партії висловився проти урядового проєкту продовжити час військової служби і збільшити збросння.

Завзяті мексиканки. На добра колишнього президента Мексику, Каллеса, напало понад 200 жінок. Вони заняли будинки та рішили основувати там „Дім працюючої жінки" і поділити добра, що їх оцінюють на 800 тисяч пезетів. Бувший президент звернувся до влади з проханням інтервеніювати. Він заявив, що це чисто комуністичний виступ.

Сенат Данціґу змінив 4 декрети, що їх Ліґа Націй узнала незгідними з конституцією.

Кара на студентів. Міністер освіти нанкінського уряду Ванг-Чінг-Ченг сказав, що уряд має намір відібрати північно-китайським університетам підмоги, якщо студенти не заспокояться.

На чесько-німецькому кордоні дійшло до нового інциденту — вже третього за 3 останні тижні. Самохід з 6 німецькими летунами швидко переїхав границю. Здержали його щойно кілька кільометрів у глибині краю.

Висліди нар. голосування в справі зміни конституції в Естонії. За ревізією конституції впало 463.956 голосів; проти — 146.923. Голосувало назагал около 80 відсотків управнених до голосування. Високе число голосів, що впало за ревізією конституції, це несподіванка навіть для урядових кругів.

НОВИНКИ.

— **В Українському Лікарському Товаристві**, Підвалля 7, відбудуться в пятницю 28. лютого в год. 19. сходини з рефератом д-ра С. Парфанович п. з.: „Задержання ложиська після злогів".

— **Фірма „Кераміка"** під управою п. О. Оиська виплатила за місяць січень ц. р. зол. 19.30 на „Рідну Школу", як провізію від закупів українських клієнтів на провізрені бльочки. Якби українське Громадянство погоджувало численніше свої закупи у п. Оиська (Галицька 5 в подвірю), тоді Р. Школа могла би від тієї фірми дістати по кількасот золотих щомісячно.

— **Засідання Фільольогічної Секції Наукового Товариства ім. Шевченка** відбудеться в суботу, 29. лютого ц. р. з порядком денним, поданим в оповістці з 22. лютого.

— **Красномовний турнір.** „Правнича Громада" — Фахова Комісія Студентського Кружка „Р. Ш." у Львові, під протекторатом Союзу Українських Адвокатів, уладжує красномовний турнір молодих промовців і розписує конкурс промов: Теми: І. а) Оборона — обвинувачення якоїсь постаті з літератури. Нпр. оборона (обвинувачення) К. Тура з „Чорної Ради", Кочубея з „Мазепи", Реґіни — Скальського — „Перехресні стежки", Чіпки — „Хіба ревуть воли..", Мартіяна — драма Л. Українки „Адвокат Мартіян" і т. п. б) Оборона (обвинувачення) якоїсь істор. постаті, — Мазепи, Хмельницького, Переяславського Акту, М. Глинського, Сірка, Севи Чалого, Довбуша, Кармелюка і т. п. Темою промов можуть бути також постаті з історії чи літератури всесвітньої, — Катіліна, Валленштайн, Неккер, Фуше і т. п. II. Оборона — обвинувачення якоїсь проблеми. — Нпр. проблеми: „Кара смерти" (теза — антитеза), „Історія — магістра віте" і т. п. III. Промови на теми принагідні. — Політичні, дипльоматичні, ювилейні, святочні і т. п. — Право участи в турнірі мають студенти і абсольвенти високих шкіл. (Абсольвенти не старші як з останніх 5-ох літ по скінченні студій). — Вимоги: Відповідний зміст, будова, стилістика і виголошення. Поодинокі промови не можуть тревати довше як 20 хвилин. Оцінку видасть жюрі. Найкращі промови будуть преміювані. Турнір відбудеться з початком місяця травня. Зголошення промов (і евент. запити) треба надіслати найдальше до 10. березня ц. р. на руки мґра Стефаника Семена, адв. канцелярія д-ра К. Левицького, Львів, Підвалля 7. — Правнича Громада.

— **Еміграційні ошуканці.** У східних воєвідствах увихаються по селах агенти, що намовляють людей нібито до виїзду до Африки, а саме до Алжиру, Тунісу та Марокка. Щоби добути для себе довіря, ошуканці оповідують, що вправді емміграційна влада з невідомих причин покищо не видає дозволів на виїзд кандидатам православного віроісповідання, але це зміниться і вербовий рух до Африки піде за дозволом еміграційної влади. Від легковірних „кандидатів" ошуканці беруть досить високі оплати на „видатки" і видурюють гроші на якісь кошти. необхідні

при виробленні документів подорожі. Ціла акція обчислена на визиск і поширювані інформації не відповідають правді, тому Еміграційний Синдикат остерігає всіх інтересованих виїздом перед ошуканцями. У справах виїзду на еміграцію та за всякими інформаціями і порадами слід звертатися до централі Еміграційн. Синдикату у Варшаві (вул. короля Альберта І. ч. 7) або до відділу цього синдикату у Львові, вул. Вишневецьких ч. 4.

— **Виступи українського співака в Газі.** З низкою концертів у Газі виступає наш земляк, Микола Вайда. Співає виключно українські пісні народні, історичні, козацькі, побутові, гумористичні та оперові арії з опер Гулака-Артимовського й М. Лисенка. Виступає він у козацькому і народньому одязі. М. Вайда орудує сильним, із темною барвою баритоном, який звучить дуже тепло. В критиках з його виступів, які дістала наша Редакція, вичитуємо, що голос М. В. „добре вишколений вокально", що „співакові вдалося розбудити зацікавлення в слухачів до цього старого українського народного мистецтва... Вайда дуже добре вміє тримати звязок зі слухачами і вміє підкреслити контрасти у своїх піснях". Ще інший часопис каже: „Його голос є свобідний, щирий і дуже добре сформований..." Нашому землякові, що пропагує з таким успіхом українську пісню на чужині, бажаємо якнайкращих успіхів.

— **Ґрипа пошестна недуга.** Як відомо, закон накладає обовязок зголошувати припадки занедужань або смерти на заразливі недуги. До тих недуг зараховано тепер грипу і її випадки належить тепер реєструвати на терені воєвідств львівського, виленського і новогродського.

— **Музично-промисловий конкурс.** Заходом Музичного Інституту в Кракові відбувся у Промисловому Музеї в днях 8—16. ц. м. конкурс на найкращі смичкові інструменти, виконані виключно в Польщі. Конкурс попередили елімінаційні концерти і вистава. Завданням першого цього роду конкурсу в Польщі було зобразити цей кравий промисл під оглядом тональних вартостей і прецизії виконання, а також спроможности масової продукції для запотребування краю і заграничного збуту. Участь у конкурсі взяло коло пятьдесять осіб, виставляючи понад 150 експонатів. Тяжке було завдання жюрі, що складалось із найзамітніших музиків, скрипаків і представників ремісничої палати. Оцінка тональности інструменту незнаного учасника відбувалася за занавісою і тим способом признано десять дипльомів, а чотири перші з медалями. Слабо репрезентовані українці у цім конкурсі здобули всетаки гідні місця, бо між вибраними найліпшими. Перше місце дістав п. Дмитро Дідченко-Задунайський з Варшави. Його виріб дійсно під кожним оглядом досконалий, і не дивно, що здобув собі уже раніше добру марку. Другим виріжненим та дипльомованим українцем був п. Михайло Новосільський з Кракова. — Я. Л.

— **Нова лікувальна місцевість.** У Старій Солі пов. Старий Самбір повстав громадянський комітет, що старається перемінити це місгечко в лікувально-купільну місцевість. Улаштжено заведення для сірчаних купілей, а крім цього чотири купільні стави і один рибний.

— **Масова випродаж худоби.** На міських торговицях з худобою станиславівського повіту замітний в останніх часах оживлений рух. Селяни зганяють на продаж масово худобу, особливо безроги, щоби добути готівку на податок, який тепер екзеквують безоглядно по селах. Користають із цього гендлярі худоби й обнизивши ріжними штучками ціни, викуповують її за безцін на експорт.

— **Краєва хроніка.** В Підгородцях біля Сколього 2-літня Софія Сивуляк, залишена без опіки, впала з печі до баняка з кипятком і опарилася на смерть. — Станиславівський суд покарав 3-місячною вязницею голову т-ва „Самопоміч калік і старців", тому що там була шулерня. — У хаті Наглерів у Самборі викрила поліція магазин сахарини. Сконфіскували 10 кг. сахарини, яку перехувала там якась Амелія Лерманова. — Станиславівський суд засудив на рік вязниці 23-літню кравчиню з Майдану Володиславу Черкавську за це, що вдушила свою нешлюбну дитину. — У Ходорові замерзла в своїй хаті 40-літня Мтитель Фельдман. — Перемиський суд видав присуд у розправі 5-х комуністів: Сару Нусенбаум на 6, Салю Унгер на 5, Ґольду Фетнер на 3, Сальку Богнер на півтретя, а Соломона Нусенбаума на півтора року вязниці.

— **Шлюб міліонерки.** Цими днями взяла 22-літня Анна Ґульд, внучка міліонера, шлюб із ковбоєм, з яким познайомилась два роки тому в Тексасі. У Тексасі їздила вона із своїм першим чоловіком актором Мідором, з яким розвелась. Симпатії міліонерки до ковбоя можна пояснити тим, що її дідо був звичайним фармером, який згодом став „королем залізниць" і доробився міліонів.

— **Міліонерка втікає з Ню Йорку.** Саме згадана графиня Ревентльов, що вийшла була заміж за красуня Мдівані, сподіваючись нащадка, переїзджає до Льондону. Боїться вона, що ґанґстери можуть схопити її дитину, щоб домагатись викупу. Її дитина дістане 30 міл. долярів. Власниця „вульвортських міліонів" мешкатиме в домі, де будуть стерегти її агенти, бо може трапитись, що з Америки схоче якийсь ґанґстер відвідати її в Льондоні.

— **Директор, що має найбільшу касу.** Директором театру у Ню Йорку став 20-літній Джіммі Донагчі, сестрінок найбагатшої жінки у світі, графині Гавґвіц-Ревентльов, з дому Гуттон, що дістала у спадщині міліони Вулворта. Молодець, що хоче вложити міліони у свій театр, уже попідписував контракти з ріжними славними артистками, як Діксі Дюнбар, каже, що навіть деякі фільмові зірки, перейдуть до нього. Сам він пише песи та ревії і хоче одною ревією дебютувати. Театр його має вмістити все, від балету до пес Шекспіра, які він дуже любить.

— **Хто має гроші.** Від хвилини, коли англійський уряд подав до відома свій проєкт збільшити свій запас воєнних машин, майно тих, що ці машини виробляють і посередничать при виробі, зросло на 207 процент, разом на 38 і пів міліонів фунтів. Англійська преса навіть наводить прізвища деяких багатіїв-посередників, що заробили по міліонові і то фунтів штерлінґів!

— **Недуги переміни матерії.** Дослідники лікарського знання, у справах переміни матерії, запевняють, що хто вживає природної гіркої води FRAN ISZKA JÓZEFA має знаменнті наслідки.

Новий премєр японського уряду.

Список убитих міністрів.

БЕРЛІН, 26. 2. ПАТ. Німецьке Інформаційне Бюро повідомляє з Токіо: Активістичні кола армії та фльоти, що від довшого часу домагалися усунення теперіш. уряду й настановлення уряду, вільного від усяких впливів та усунення партій, виконали замах. Про успіх замаху покищо годі говорити. Деякі військові кола, що мають великий вплив у краю, домагаються, щоб закордонну політику вели згідно з їх думкою, та великих реформ у краю, як контроля держави над промислом, справедливий поділ фінансових тягарів, поміч для працюючого населення. Метою замаху є створення сильного уряду, який стане на чолі звлиненого народу. Парлямент скликаний на 20. квітня.

ШАНГАЙ, 26. 2. ПАТ. З Токіо надійшли вістки, що збунтоване військо пятого батальйону третього полку, першої дивізії піхоти вбило прем. Окада, мін. фінансів Такагаші і колишнього премієра адм. Саіта. Міністер маринарки адм. Осумі тяжко ранений. Про міністра внутрішніх справ бар. Ґото кружляють суперечні вістки: з одних виходить, що бар. Ґото тяжко ранений, з інших — що вдалося йому втікти. Ранені є: шеф поліції Оґурі, ґенеральний інспектор військових шкіл ґен. Ватанабе і голова партії Сеюкаі-Сувукі. Всеж таки ранений шеф поліції Оґурі вспів заалярмувати відділи поліції до боротьби з повстанцями, якими проводить полк. Нонака. 12 тисяч цісарської ґвардії дістало приказ здавити повстання. Між повстанцями і поліцією йде завзятий бій.

Офіційно оголошено, що обовязки премієра обійме міністер внутрішніх справ бар. Ґото.

ПОВСТАНЦІ ПАНАМИ ПОЛОЖЕННЯ.

ТОКІО, 26. II. ПАТ. Півофіційний комунікат каже, що державний переворот удався, а військові кола стали панами положення.

✝ Посмертні згадки.

Д-Р МИХАЙЛО ТИМЧУК,

лікар у Заліщиках, помер по довшій недузі дня 23. лютого ц. р. в домі своїх батьків, селян у Лисичниках (біля Заліщик), у 42. році життя. Покійний скінчив перед війною українську ґімназію в Кіцмані (на Буковині) і по війні відбув медичні студії в університеті у Празі, які відтак постригфікував в університеті у Вильні. Як лікар практикував кілька літ у Тлустім (пов. Заліщики), звідки перенісся минулого року до Заліщик. Був здібним і совісним лікарем та діяльним українським громадянином і його передчасна смерть викликала великий жаль усього нашого громадянства в заліщицькому повіті. В. й П.!

Спорт.

ЛЕЩЕТАРСЬКІ МИСТЕЦТВА.

Рада Карпатського Лещетарського Клюбу звертає увагу всім філіям у краю на отсі речинці краєвих змагань: **У Львові:** 29. II. — плоский біг для мужчин, юніорів і жінок на 18 і 8 км.; 1. III. — скоки до комбінації. **У Славську:** 7. і 8. III. альпейська комбінація (зїзд і сляльом), 9. III. отвертий конкурс скоків. Змагання у Славську організує філія К. Л. К. у Львові.

Усі філії К. Л. К. в краю повинні висилати своїх найкращих змагунів до участи в краєвих мистецтвах як у Львові, так і в Славську.

Карпатський Лещетарський Клюб боронитиме на краєвих змаганнях почесно добутої на минулорічних зимових Запорожських Ігрищах плякети — дару Української Кооперації для найкращого лещетарського клюбу. Як відомо, щоб добути плякету, треба осягнути найбільше точок у комбінаціях норвеській, альпейській, в гінцях та бігу на 50 км. Тому при висилці на краєві мистецтва треба брати під увагу передовсім тих змагунів, які можуть мати добрі вислідн в скоках і бігах (комбінація норвеська), а також добрих зїздових техніків, які мають виглядн заняти перші місця у зїзді і в сляльомі і тим добути для клюбу точки в комбінації альпейській.

Крім цієї збірної клюбової нагороди боронитиме К. Л. К. цілої низки мандрівних нагород індивідуальних, добутих мин. року.

Рада К. Л. К. не диспонує тепер ніякими фондами, тому в цім році філії висилають змагунів на власний кошт.

Тому, що погода непевна, треба заздалегідь повідомити секретаря Ради (З. Гнатейко, Львів, Б. Ґловацького 23) про намір вислання змагунів та ждати дальших інструкцій і передовсім слідкувати у пресі за комунікатами У. С. С. у справі лещетарських мистецтв.

ІСПИТИ НА ЛЕЩЕТАРСЬКИХ СУДДІВ.

Переіспитування давніх лещетарських суддів та іспити кандидатів на лещетар. суддів відбудеться дня 28. II. ц. р. в домівці У. С. С., Підвалля 7, в год. 19.30.

ТОВАРИСЬКІ ГАКІВКОВІ ЗМАГАННЯ.

Лехія — Україна.

У четве 27. лютого ц. р. в год. 7-ій вечором відбудуться товариські гаківкові змагання між Лехією — Україною на грищі Л. Т. Л. при вул. Пелчинській.

ГАКІВКОВІ ЗМАГАННЯ.

ЛЬВІВ. **Львів — Варшава 3:0 (1:0, 1:0, 1:0).** У вівторок вечором відбулися на грищі Л. О. Л. міжмістові гаківкові змагання. Перемогли львівські змагуни, бо мали весь час перевагу. Суддював В. Кухар. Видців 1.500 осіб.

ЧЕРНІВЦІ. **Варшава — Драґош Вода 1:0.** В понеділок гаківкова репрезентація Варшави розіграла змагання з мистцем Буковини. Румунські змагуни грали гостро і брутально.

БЕРЛІН. **Мадярщина — Берлін 2:0.** У понеділок вечором у берлінській спортовій палаті олімпійська мадярська дружина перемогла репрезентацію Берліна. Обое воріт здобули мадярські змагуни в другій терції.

ПРАГА. **Канада — Чехословаччина 9:1 (4:1, 4:0, 1:0).** Перед 5 тис. видців відбулися у Празі міждержавні гаківкові змагання. Перемогли високоциферно канадійці.

КОПАНИЙ МЯЧ ЗА КОРДОНОМ.

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА. Вислідн з мячевих змагань за мистецтво ліги, які відбулися минулої неділі з Чехословаччині такі: Славія — Нім. Ф. Кл. Заац 4:0; Спарта — Колін 2:0; С. К. Пільзен — Вікторія Пільзен 1:0; Желєзніце — Теплїцер Ф. К. 4:2; Наход — Мор. Славія 3:0; Братислава — Кладно 7:2.

АВСТРІЯ. ВАЦ — Австрія 2:5; Гакоаг — Спорт клюб 3:2; Рапід — Вакер 3:3; Ф. Ц. Він — Лібертас 2:2.

МАДЯРЩИНА. III. Округа — Ференцварош 2:0, Будай XI. — Бочкай 1:0; Уйпешт — Фебус 1:1; Гунгарія — Ґерексеш 3:0; Кішпешт — Цуґльо 3:2; Будафок — Шальґотарієн 2:1.

СОВГИ.

ФІНЛЯНДІЯ. В Гельсинґфорсі закінчилися змагання за мистецтво Фінляндії у штучній їзді. Мистецтво здобув Бльомкіст, бо здобув більше точок. Вислідн такі: 1.500 м. — Вазеніюс 2:27,7 сек., Бльомкіст 2:29 сек.; 10.000 м. — Бльомкіст 18:15,6 сек., Вазеніюс — 18:25,5.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Мол. Театр. „Заграва“.

Снятин:

27. II. Ой Морозе Морозенку.
28. II. Маріюс.
29. II. Стефко.

Режисерія театру викінчує постанову релігійної містерії „Голгофта“. Рівночасно повідомляємо аматорські гуртки Снятинщини, що театр улаштовує аматорські курси.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Трускавець.

27. II. Дівча з Маслосоюзу.
28. II. Отаман Пісня.
29. II. Лев з Абісинії.
З Трускавця іде театр до Самбора.

Великий Міський Театр.

Четвер, 27. II. год. 8. веч. Аб. 12. „Баль у Савою“ виступ І. Кульчицької та Каз. Дембовського.

Пятниця, 28. II. год. 8. веч. „Трафіка пані генералової“. Купони „Або“ неважні.

Субота, 29. II. год. 8. веч. Аб. 12. „Баль у Савою“ виступ І. Кульчицької та Каз. Дембовського.

Неділя, 1. III. год. 3.30 попол. Аб. 11. ціни звичайні „Трафіка пані генералової“; год. 8. веч. Аб. 12. „Баль у Савою“ виступ І. Кульчицької та Каз. Дембовського.

Театр Ріжнородностей.

Четвер, 27. II. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані генералової“.

Субота, 29. II. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані генералової“.

Кіна.

АПОЛЬО: „Карієра“ з Мартою Еґерт.
АТЛЯНТИК: „Ц. К. вальс“.
ВАНДА: „Щойно вчора“, „Скамполо“.
ҐРАЖИНА: „Кохай тільки мене“.
КАСИНО: „Належу до тебе“, „Кукурача“.
КОЛІСЕЙ: „Кімната ч. 309“ і ревія.
КОПЕРНИК: „Останні дні Помпеїв“ і кольорова гротеска.
МАРИСЕНЬКА: „Збіґець із Яви“.
МІРАЖ: „Моя маленька“.
МУЗА: „Золоте озеро“.
ПАН: „Анна Кареніна“ з Ґретою Ґарбо.
ПАКС: „Марнотравний син“ і актуальности.
ПАЛЯС: „Остання станиця“.
РАЙ: „Додик на фронті“ (Дигша).
СВІТ: „Пісня коваля“.
СТИЛЕВЕ: „Весела розведениця“, ревія „Миляні баньки“.
ТЕНЧА: „Прошак із Багдаду“.
ТОН: „Зов диких“.
УТІХА: „Пекло“ на основі Дантого та ревія.
ХИМЕРА: „Метрополітен“ (з Льоренсом Тибетом).

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

Зі Женеви до Ліону.

КОНКУРС.

Подільський Союз Кооператив у Тернополі оголошує

конкурс

на крамаря до сільської кооперативи.

Услівя: 1. Відповідна освіта. 2. Вистарчаюча практика. 3. Знання книговодства. 4. Уміння поводитися добре з покупцями. 5. Належна кавція (можна векслями). 6. Платня за умовою.

Оферти слати на адресу Дирекції ПСК. Тернопіль, вул. Міцкевича 11.

Закордонне радіо.

Четвер, 27. лютого 1636.

Мінхен (405,4) 12. Концерт орх., 18.00 Популярний концерт, 20.10 Великий веселий вечір, **Відень** (506,8) 12.00 Концерт симф. орх., концерт, **Кеніґсвустерґавзен** (1571) 14.00 Музика з усього світа, 16.00 Муз. пополудне, 18.00 Солісти, 19.00 Легка музика, 22.30 Танк. музика, **Берлін** (356,7) 14.15 Оперетові мельодії, 17.00 Сучасна музика. 20.50 Розр. концерт, 22.30 Танк. музика, **Прага** (470,2) 15.00 Форт. ресіталь, 17.15 віольончеля, 19.50 Популярна музика, 25.15 Джез, **Будапешт** (546,5) 17.30 Джезова музика, 18.30 Циганська музика, 20.00 Лістів фестіваль, 22.15 Скрипка. **Мінхен** (405,4) 18.00 Популярний концерт, 20.10 Веселий вечір, **Міляно** (368,6) 20.35 „Арабеля“ оп. Р. Штравса, **Рим** (420,8) 20.35 Солісти, 21.50 Вок. концерт, **Париж** (1648) 22.45 Симф. концерт.

Пятниця, 28. лютого 1936.

Будапешт (549,1) 13.40 Джез, 19.40 Сальон. музика, 21.05 „Аціс і Галятея“ оп. Гендля, 22.15 Танк. музика. 22.55 Концерт Тріа, **Кеніґсвустерґавзен** (1571) 14.00 Музика з усього світа, 16.00 Муз. пополудне, **Берлін** (356,7) 14.15 У ритмі танку, орх., 20.10 Веч. концерт, **Рим** (420,8) 17.00 Трансм. з акад. св. Секилії, 22.15 Солісти, **Відень** (506,8) 17.30 Пісні та баляди, 20.00 Симф. концерт, 21.35 Улюблені вальси, **Брно** (325,4) 19.25 Нар. пісні, 21.15 Танк. музика, **Міляно** (368,6) 21.00 Симф. концерт із участю піяніста Карла Цеккія, **Ляйпціг** (382,2) 21.10 Орх. концерт, **Париж** (1648) 21.45 „Баядера“ оп. Кальмана, **Мінхен** (405,4) 22.20 Бахові твори.

Львівське радіо.

Четвер, 27. лютого 1936.

6.30 Ран. авд., 6.50, 7.30 Муз., 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Авдиція для шкіл, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Музичний поранок для молоді нар. шкіл, 13.00 Нар. мельодії з гр. пл., 12.25 Домашнє господарство, 13.30 При чорній каві — з гр. пл., 15.15 Експорт. 15.20 Біржа, 15.30 Форт. транскрипції Фр. Ліста з ґр. пл., 16.00 Гутірка Старого Доктора, 16.15 Твори на гавайську гітару та вібрафон, 16.45 Концерт хору, 17.00 Ювилей сірника, 17.15 Легка музика з ґр. пл., 17.50 Актуальна господарська гутірка, 18.00 Форт. ресіталь, 18.30 Про відбір далеких станцій — техн. гутірка, 18.50 Туристичний інформатор, 18.45 Легка музика з гр. пл., 19.00 Гуцульський музей у Жабю, 19.20 Реклямовий концерт, 19,35, 19.40 Спортові вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Оперетова музика, орх., 20.50 Вечірній денник, 21.00 Театр Уяви в чужих: авд. Ерн. Иоганзена „Гальо! Тут бриґада!“ 21.45 Пісні відспіває Бандровська-Турська в супр. фортепіяну, 22.19 Симф. концерт, орх., 23.15 На добраніч, гр. пл.

Пятниця, 28. лютого 1935.

6.30 Ранішня авдиція, 6.50, 7.30 Музика з ґр. пл., 7.55 Трохи інформацій, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Для старших дітей: Куди не доходить сонце (образ із копальні вугля), 12.40 Хвилини Моцарта з ґр. пл., 13.25 Хвилина домашнього господарства, 13.30 З ринку праці, 13.35 Хвилина відпочинку, з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Китиця шлеських пісень — дута орх., 16.00 Гутірка для хорих, 16.15 Концерт орх., 16.45 Що Лососиха й Угриниха розповідали собі цікавого — природнича гутірка для дітей. 17.00 Базальти та ґраніти, 17.15 Хвилина поезії, 17.20 Пісня в муз. драмі Р. Ваґнера — гр. пл., 17.50 Спортовий порадник, 18.00 Ст. Мал новський: Тріо а-моль на скр., віольончелю та форт., 18.30 Прогр. скринька Ю. Тепи, 18.40 Сусп. хвилина: На службі милосердя, 18.45 Пісні в вик. Саб. Ґріфалвии (сопран) в супр. фортепіяну, 19.00 Фейл: У цирку, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спортові вістки, 19.45 Сніговий комунікат, 19.50 Бюро студій розмовляє зі слухачами, 20.00 „Манру“ оп. Ігн. Падеревського; у перерві Веч. денник; Образці із сучасної Польщі, Технічна скринька, 23.05 Оперетове попурі з гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Доляр у Львові у приватних оборотах 5.22—5.24.

Нім. марка 1·45—1·55, фр. франки 34.90 35·10, шв. франки 172.50—173·25, фунти стерлінґи 26·05—26·20, австр. шілінґи 99·00—101.00, чеські кор. 19.50—20.00, рум. леї 26.00—28.00, італ. ліри 32.00—35.00.

Золото: Доляри 9.00—9.04, Рублі 4.75—4·85, Фр. франки 34.50—35·00, Корони 36·40—37·00, Дукати 83.00—83.80; 1 грам золота 5.93.

Срібло: Корони 0.25, Рублі 1.30, Фльорени 0.70; 1 гр. срібла 7—8 сот.

Збіже.

Ціни льоко Львів	від до
Пшениця одн.	19.00—19.25
Пшениця зб.	18.50—18.75
Жито одн.	12.50—12.75
Жито зб.	12.25—12.50

Інші курси без змін.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що в дні 26-го лютого ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльокового без опакування	2·70 зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.74·50 „
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по	2·75 „
1 л. молока від 11. І. 1936	0·15 „
1 л. сметани	0·75 „
1 к. яєць	3·30 „

Тенденція на масло, молоко, сметану та яйця сильна.

Маслосоюз повідомляє, що від 26. II. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С.“ у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курки мол. товсті без остріг І. кл.	0.95 зол.
Курки товсті з острогами І. кл.	0.90 „
Індики товсті І. кл.	1.00 „
Індички товсті І. кл.	1.10 „
Пантарки товсті І. кл.	1.20 „
Качки товщеві І. кл.	1.10 „

Приймає кури, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю неґодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових доставців.

ОПОВІСТКИ.

Товариство „Просвіта“ повідомляє, що збірка „Дару Просвіті“ переведена в днях 1—15. грудня 1935 р. принесла з терену львівського Воєвідства 10.011.90 зол., станиславівського 10.003.82 зол., з тернопільського 10.955.47 зол., разом 30,971.19 зол. Розходи получені зі збіркою винесли квоту 2.838.65 зол. Збірку ужито на статутові цілі Товариства „Просвіта“. 1590

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“. Львів, Ринок 10.